

Cubiss Limburg
Brightlands Smart Services Campus
Smedestraat 2
6411 CR Heerlen

Mevrouw P. Dassen-Housen en de heer J. Schrijen
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

26 april 2023, Heerlen

Geachte mevrouw Dassen-Housen en heer Schrijen,

Bibliotheken hebben zich afgelopen jaren met succes ontwikkeld van uitleenbibliotheek naar brede maatschappelijke bibliotheken in het hart van de lokale samenleving. De openbare bibliotheek is de meest frequent bezochte culturele instelling van Nederland. In oktober 2020 tekenden vertegenwoordigers van de drie overheidslagen (het ministerie van OCW, IPO en VNG) en de drie bibliotheekvoorzieningen (VOB, SPN en KB) het Bibliotheekconvenant 2020-2023, met als tweeledig doel om te zorgen voor het in stand houden van krachtige gespreide lokale bibliotheken en bibliotheken beter in staat te stellen een bijdrage te leveren aan grote maatschappelijke opgaven: 1 Het bevorderen van lezen; 2 Het stimuleren van participatie in de informatiesamenleving; 3 Het aanmoedigen van een leven lang ontwikkelen.

Ook komende jaren zet de bibliotheeksector in Limburg in op het bereiken van een zo groot mogelijk aantal inwoners. De bibliotheek is in een snel veranderende wereld van digitalisering en een groeiende kloof tussen verschillende groepen een bijzondere plek die we moeten koesteren: in de bibliotheek is iedereen welkom. Alle bibliotheken staan voor de kernwaarden zoals geformuleerd in de Wet Stelsel Openbare Bibliotheken (WSOB): Betrouwbaarheid, Onafhankelijkheid, Authenticiteit, Pluriformiteit, Toegankelijkheid. In de WSOB zijn de provinciale verantwoordelijkheden beschreven: ten eerste ondersteuning van lokale bibliotheken bij innovatie en ten tweede het interbibliothecair leenverkeer. Deze wettelijke taak is belegd bij Cubiss in opdracht van de provincie. Samen met de Vereniging Limburgse Bibliotheken (VLB) vertegenwoordigt Cubiss de bibliotheeksector in Limburg. We doen een beroep op u om -samen met ons – komende periode de mogelijkheden te scheppen om optimaal bij te kunnen dragen aan een vaardige Limburgse samenleving.

Met ingang van 2025 wordt in de WSOB de huidige bevorderingstaak van gemeenten en provincies verstevigd tot een zorgplicht om de toegang tot de openbare bibliotheek voor alle inwoners te waarborgen. Betrokkenheid van de provincie blijft dan ook – in aanvulling op de extra middelen die het rijk vanaf 2025 structureel investeert in het bibliotheekwerk – onmisbaar. Voor ieder van de maatschappelijke opgaves zien we de provinciale betrokkenheid hierbij als volgt:

Geletterde samenleving

Alle kinderen in Limburg moeten op kunnen groeien in een taalrijke omgeving. De ontwikkeling van taalvaardigheid start al vanaf het allereerste begin (zelfs al 5 maanden voor de geboorte). Ondersteun bibliotheken om zoveel mogelijk ouders te bereiken en hen bewust te maken van de rol die zij zelf kunnen spelen in de taalontwikkeling van hun kind. Koppel dit aan de ambitie om ervoor te zorgen dat alle kinderopvang locaties in Limburg kunnen werken met 'Boekstart in de kinderopvang' en alle scholen werken met het concept van de Bibliotheek op school. Zo kan ieder kind taalrijk opgroeien en neemt de kansongelijkheid af. Een goede taalvaardigheid zorgt immers ook voor meer gelijke kansen op het vlak van onderwijs/werk, gezondheid, financiën (armoede) en ook sociaal vlak.

Participatie in de informatiesamenleving

In Nederland zijn er ongeveer 4 miljoen mensen die niet digitaal vaardig genoeg zijn om mee te komen in de maatschappij. In hoog tempo hebben Limburgse bibliotheken de afgelopen paar jaar geïnvesteerd in het realiseren van Informatiepunten Digitale Overheid (IDO's). Bij het IDO zijn alle inwoners welkom met informatievragen over de digitale dienstverlening van de overheid. Bezoekers worden ook doorverwezen naar de mogelijkheden om in de bibliotheek een gratis cursus

digivaardigheden te volgen. Deze dienstverlening is laagdrempelig, gratis en kent een sterk groeiend aantal bezoekers. Om aan de groeiende vraag van inwoners tegemoet te kunnen komen is het belangrijk dat bibliotheken in staat worden gesteld meer gekwalificeerde medewerkers aan te trekken en te blijven investeren cursusaanbod voor inwoners. Zo kunnen bibliotheken blijven bijdragen aan een Limburg waarin iedereen digitaal kan meekomen.

Leven lang ontwikkelen

Een bereikbare en toegankelijke bibliotheek voor iedere inwoner is een basisvoorziening om de mogelijkheid te hebben je een leven lang te blijven ontwikkelen. Het lidmaatschap van de bibliotheek biedt niet alleen toegang tot een rijke collectie boeken, maar ook tot het gebruik van computers, een breed aanbod aan gratis digitale cursussen en de online bibliotheek. Een gratis lidmaatschap voor iedere inwoner in Limburg is een ambitie die hier bij past.

Samenvatting

Kortom: wij roepen u op om komende jaren mee te investeren in een sterk netwerk van bibliotheken in Limburg en zich aan te sluiten bij de woorden van staatssecretaris Uslu van Cultuur "Als je lid bent van de openbare bibliotheek, heb je een abonnement op de hele wereld. Want lezen is fundamenteel, en een bibliotheek brengt je nog veel meer dan dat. Het is een plek waar mensen cultureel en maatschappelijk ontwaken en groeien. Waar als kind werelden voor je opengaan. Waar je als ouder met een gerust hart je kind heen stuurt. Een plek waar kennis, verhalen en andere perspectieven voor iedereen binnen handbereik zijn."

De inzet van de provincie kan zich concreet richten op:

- Een voortzetting en intensivering van de subsidieregeling 'Bibliotheek, Maatschappij en Laaggeletterdheid'. Deze regeling biedt voor bibliotheken noodzakelijke aanvullende financiering voor versterking en innovatie gericht op alle drie de maatschappelijke opgaves uit het bibliotheekconvenant;
- Een specifiek budget om de komende jaren extra te investeren in een verdere professionalisering en uitbreiding van gekwalificeerd personeel voor Limburgse bibliotheken;
- Het initiëren van een verkenning naar een gratis bibliotheeklidmaatschap voor alle Limburgers.

Wij wensen u wijsheid en succes. En wij zijn uiteraard altijd bereid tot nadere toelichting.

Hartelijke groet,

Sandra Uijlenbroek
Secretaris Vereniging van Limburgse Bibliotheken, tevens manager SCHUNCK Bibliotheek

Henk Snier
Directeur-Bestuurder Cubiss

Omar El Khader
Programmaleider Cubiss Limburg